

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, féliven. Tartalmát teszik a' főhadivezérség hivatalos közleményei, iránycikkek, bel- és külföldi hírek.
Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek fel.

HIVATALOS ROVAT.

Előleges tudósítás.

Hazafiai örömmel jelentem, hogy a' Görgei tábornok fővezérlete alatt Pestig 's részint Pesten tulra diadalmasan előtört hadseregünk jobb szárnya, Damjanics tábornok vezérlete alatt, april. 10-én Vácznál az ellenséget megverte, 's Vácot csekély veszteséggel ostrommal bévette.

Götz, osztrák tábornok, ki az ott állott ellenséges sereget vezérlé, halálra sebesítve foglyunk.

Az ellenség, halottakban és sebesültekben sokat veszített, valamint számos foglyokat is. Egy vet-ágyuja 's több hadi készülétei elfoglaltattak. A' szétvert ellenség egy része hajókon a' Dunán átszaladt.

Debreczen, april. 12-én 1849.

A' honv. bizottmány nevében,
Kossuth Lajos,
elnök.

Szemere Bertalan, ország. biztos, Miskolczról april. 10. következő jelentést intézett a' honvédelmi bizottmányhoz:

Eperjest ismét visszafoglaltuk.

Folyó hónap 7-én délutáni 3 és egy negyed órakor vonult bé seregünk a' nép éljenzései közt.

Az ellenség száma 1800-at halad, mely áll 2 század sorkatonaságból, 60 vadászból, 30 lovasból, a' többiek jól felfegyverkezett panszlávok.

Szepes felől jött Beniczky őrnagy, Kassa felől a' gyalog és lovas védsereg, Hangyafalva felől szintén védsereg közeledett.

Az utóbbi az ellene küldött erő által fentartottatván, nem érkezett meg kellő időben; a' Kassa felőli erőnk elöl, melyet Egressy Gábor védkapitány vezetett, az ellenség csatázva folyvást visszavonult, 's eképp jött bé Eperjesre a' védsereg, míg Beniczky őrnagy három óráig csatázott a' haramiak ellen, kik erejük legfőbbjévelene küldték, 's midőn már nem bírtak ellenállani, a' hidat meggyújtván, nyakrafőre takarodtak Bártfa felé.

Veszteségünk alig pár ember, az ellenség halottainak és sebesültjeinek száma 100 körül van.

Ha néhány óráig még késik elvonulni az ellen, 's a' védsereg minden oldalról pontosan megérkezik, el van fogva menthetetlenül.

Midőn Egressy egy faluban meghált, altató szerrel vegyített itallal vendégtetett meg serege. De isten viraszt hivei fölött; bizonyága az, hogy april. 6-án állása által elárultatván, ellene éjjel 350 sorkatona megtámadást kísértett meg, de azon közben Egressy áttevén állását más helységbe, nemcsak megmenekült az árulás veszélyétől, de a' hegyekbe utána nyomult ellenséges csapatot erős tüzeléssel mindaddig fentartóztatta, míg a' lovasok is megérkezvén, az ellenség az abosi és glicséri erdőségbe menekülni volt kénytelen, miután 10 halottja ott maradt és sebesülteit magával elvitte. Közülünk egy sebesült meg 's Egressy kapott két ujján csekély sebet.

Im a' felső magyarországi védsereg nyílt csatában is szembeszáll a' sorkatonasággal és megszalasztja.

Kelt Debreczenben, apr. 12. 1849.

A' honv. bizottmány.

A' kolozsvári térparancsnokságnál apr. 7-től 14-ig következő adományok tétettek le: Pápai Lajosnó adott 2 vég galandot, 2 matring czérnát, 55 sing fáslit, 1 font tépést, 16 kendőt; Virág Róza 1 font tépést; Bánffy Dánielné 1 font tépést; Pásztói Mária 10 font ónat; Buzgó szazados hunyadi térparancsnok gyűjtött századából 31 pftot 30 krt; a' biharmegyei élesdi félszázad nemzetőrségtől: 3 pftot 40 krt; báró Radákné 1 font tépést; Bogdán Péternő 1 csomó tépést és 2 lepedőt; Basa Mari és Matild 2 ón tányért és 1 font tépést; gr. Degenfeld Ottonó 2 font tépést; Pergő Márton noszolyi ref. lelkész egy czin leveses tálat, 3 lapos tálat és öt tányért. Idősb Bethlen Ferenczné 6 lepedőt öt párnahajat, Vesselényi Krisztina öt lepedőt, 5 párnahajat, négy darab pólának valót; Vass Györgynő 2 lepedőt, 2 párnahajat; Degenfeld Ottonó 6 lepedőt, hat

párnahajat; Szentiványi Dánielné 4 font tépést; Sinczky István egy csomó tépést; Győrfi Juliánna menekült 2 kendőt, egy csomó tépést, 12 fáslit és anynyi sebruhát; b. Huszár Károlynő 3 font tépést; Frölichné 5 inget, 3 gatyát, több darab rongyot és pólát; Ruszné egy csomó tépést, rongyot és pólát; Varga Ferenczné egy csomó tépést és rongyot; a' Ferenczi család egy szép csomó tépést; Herepei Ottilia egy csomó tépést; Kónya András gyalai ref. pap 1 font tépést és fáslit; mely lelkes adományokért a' haza nevében ezennel köszönet szavaztatik. Kolozsvártt, april 14 én 1849.

Alezredes térparancsnok,
Berzenczei Antal.

Nem hivatalos rész.

Szász-Sebes, apr. 5.

Anynyi borus nap után ma egy kedves napot derített ránk a' mindenható. Honvédelmi bizottmányunk küldöttel ma adák át Bem hős vezérünknek a' képviselőház által megszavazott első rendű érdemjelt, az altábornagygyá lett kineveztetéséről okiratot, és nyilváníták a' nemzet képviselőinek a' vezér 's öszszes hadsereg iránti köszönetét, méltányló elismerését.

Az ünnepelt férfit hadi működések közepette találta a' küldöttség, 's azért saját kérésére csak szállásán, táborkara, kevés tiszték, a' városi tanács, különböző hitfelekezeti lelkészek, városi és vidéki polgárok és honleányok jelenlétében ment végbe az ünnepély.

A' hadügyminister megbizottja Ném et alezredes előadván rövid szavakban kiküldetésök célját, a' képviselőházi küldöttség átnyujtá a' nemzet képviselőinek köszönetét és méltányló elismerését tartalmazó okiratot. Mellynek felolvasása után, Boér Antal képviselő eképp szólott:

Az öszszes Magyarhon képviselőháza 's annak kifolyása a' hon kormánya nevében legyen általunk üdvözlet dicső hadvezér! — Üdvönetek is vitéz polgártársaink!!

Ez anynyi oldalról szorongatott magyar haza nemzetgyűlése felfogva dicső tetteitek nagyságát, e' pecsét alatt rejlő sorokban küldi méltánylatát.

Őn testben ősz, de lélekben fiatal hős bajnok, a' Királyhágón inneni vitéz tetteivel csak szaporította hálántéka babérjait, 's nagy és sok halakra kötelezte a' szabadságért küzdő lelkes magyar nemzetet. Csaknem magánosan jöve Magyarhon ez erdős, bérczes részébe: csüggedten lelé itten a' kevés jobbak kedélyét is, 's sok ármány, arulás, önérdék, hiu fitogatás 's születés jogánál fogva bitortlott vezérség, 's főként a' habsburgi hitszegő ház felé kacsingatás által csaknem gyávaságig fajult hadseregbe félelmet nem ismerő rettenthetetlen lelkét állehelve: csak győzni 's a'

győzelmet nagylelkűséggel párosítani tanítá — 's ti vitéz polgártársaim! nagy 's dicső vezérekhez méltó hadsereg! fölfogva ön 's a' szorongatott édes anya, a' haza szent ügyét, oly hiven teljesítetek szent kötelességtöket: hogy a' legmerészebb reményeket is meghiusítva, a' haragjában megbúsult istenség villamai gyorsaságával törétek meg a' szabadság gyilkoló zsarnokinak erejét; képesek valának nemes lelkeitek dicső hadvezéretök szellemét elsajátítani; képesek valátok hajdon a' büszke félholdu Tartól veres városnak nevezett N. Szebent, 's azzal együtt a' bűnnek, ármánynak 's zsarnokságnak undok fészket, az egyformaságot, testvériséget 's szabadságot életbe léptető magyar kormány uralma alá hajtani; képesek valátok az anynyi ártatlan vér további kiontásának, a' szászoknak eszközül magát oda dobott oláhság halatlan vandalismusának gátat vetni: e' tetteiteket méltányolja a' magyar nemzet képviselőháza; e' tetteitekért dicsőitend az idők végeitlen hosszában a' történeten, 's majd egykor a' késő unokák szent ábitattal tanulandják neveiteket, 's messzi távolságról zarándoklandanak siraitok hantjaihoz áldást mondandók pihenő poraitokra; de legyetek meggyőződve, hogy a' magyar nemzet, melynek nagylelkűsége minden tettein ragyogó gyémántként tündöklök, erántatoki hálájában sem fogja nagylelkűségét feledni. A' fővárosbóli elindulásunk után tetteitek dicsőségét sokkal szaporítatok 's mind ezen nagy, szép, dicső 's vitéz tettek, mint a' kristály tisztaságu bércezi patak a' lombokkal fedett gazdag forrásból: ugy erednek te belöled 's a' te rettenthetetlen nagy lelkeből dicső hadvezér! Tégedet szabadság gyermeke, a' magyarok istene jobb kedvében ajándékoza nekünk, 's mi porba omolva háláljuk ez ajándékaért; magáénak vall téged a' Magyarhon 's mi, mint testvérünket ölelünk; nagyságodhoz a' magyar nemzet képviselőháza semmit sem adhat 's midőn annak meghagyásából, szeretett hadügyministerünk személyese által, az altábornagyi rangot 's arról szóló okiratot dicső bajnok neked kézbesíti: vitéz lelked nagyságát csak mint egy távolba tünteti ki, mert nagy tetteiben tündöklök az maga valóságában 's itt ez érdemek elismerését bizonyító nagy Rendjelt a' magyar nemzet dicsőbb mellre a' Tiédnél nem tüztetheti. A' királyok gyémántal tündöklő kereszteteket szoktak küldeni szolgáló zsoldossaiuknak, azért hogy csillogó külfényne némítsa meg a' szabadság szózatát: a' magyar nemzet a' szabadság nagy munkája fáradoalmainak elismerésére egyszerű rendjelt tüzet általam nemes kebledre — de a' szabadság gyémántjai, 's a' szorongatott kebled hálás könnyü-rubintjai tündöklök azon. Én büszke vagyok: hogy nekem juta részemben azon sokaktól irigylett szerencse: miszerint az első

magyar nagy Érdemjelt Európa szerte híres Bem altábornagynak vitéz mellére tűzhetem — fogadja ön vitéz bajnok a' küldötteket nagylelkűen 's emlékezzék arra: hogy a' magyar nemzet nem szünend meg ön nagy érdemei iránt hálás voltát bebizonyítani.

Vitéz polgártársak! még sok a' tenni való: a' haza önöktől, hiv' fiaitól megvárja ennekutánra is a' nagy tetteket 's el van hitetve azzal: hogy ily hadvezér, 's ahoz mindenkben méltó hadsereg előtt nem állhat fenn az elnyomó zsarnokság, 's e' kettő képes csak a' szabadság felvirágoztatására. — Önöknek nagy részök van e' dicső férfiú kitüntetésében; minden vitéz egy mille grányit tett azon érdem-jelbe, mert gyáva hadseregek vezére nagyot, szépet, dicsőt kivívni képtelen, áldásért könyörgők önök vitéz fegyvereikre; áldást remegnek a' tehetetlen aggok; áldást a' szelid nők; áldást hazánk szende szüzei; áldást az ártatlan kisdedek; áldást esdenek a' rablók által legyilkolt atyánkfainak az Istenség számolya előtt könyörgő lelkeik 's hogy az ezerszeresen megáldott fegyverek czélszerűen vezetethessenek, lelkünk mélyéből kívánjuk: BEM altábornagy éljen, éljen, éljen!

E' beszéd folytán a' hadügyministeri személyes átnyujtá az érdemjelt 's az altábornagyi okiratot; a' küldöttség pedig örömmel tűs az érdemjelt azon férfiú mellére, kivel nemzetünket isten jó kedvében áldotta meg.

Azután Demény József tartott a' hadsereghez beszédet, melly így következik:

Vitéz ek, Polgártársaim!

Láttátok, hogy e' pertzben teljesítettük a' kedves kötelességet, midőn mint a' nemzetgyűlés küldöttjei, szeretett dicső vezértöknek, altábornagy Bem urnak, hazánk szabadsága jelen harczaiban aratott érdemei jutalma zálogául, az altábornagyságról szóló okiratot által adtuk 's a' magyar első rendű érdemjelt, szabadságért dobogó hős keblére, a' nemzet nevében feltűztük.

Látom arczaitokon a' megelégedés, az örömelek biztos jeleit, midőn szeretett vezértöknek föl magasztaltatásában önmagatokat dicsőítve látjátok, mert jól tudjátok; hogy hadvezér 's tábor sereg, oly szoros kapcsolatban állanak egymással, mint test a' lélekkel; — valamint nincs oly nagy hadvezér, ki gyáva, félelmes, rendetlen, engedetlen hadsereggel győzelmeket vivjon ki, úgy nincs bár mily jól rendezett hadsereg is, a' melly bölcs 's elszánt hadvezér nélkül sokra mehessen, — e' szerint győzelem dicsősége 's nemzet halála, vezér 's hadsereg közt egyaránt oszlik.

De megemlékezett a' nemzetgyűlés rólatok különösen is; imé általunk a' nemzetgyűlés a' Királyhágoninneti, öszszes hadseregek vitézségiért, áldozat kézségiért a' nemzet nevében köszönetet mond.

E' felett ha Isten vitéz karjaitok által a' haza ellenségeit semmivétette 's békével áldja meg e' hazát, minden vitéznek, ki magát vitézség által kitünteti, a' nemzetgyűlés által, egy e' végre készítendő arany táblára neve föl metztetvén; az utó kornak által fog adatni, hogy láthassa abból a' késő maradék is szabadságunk harczosait 's hőseit.

De el fog jöni béke helyreálltával, valamint az érdemesek megjutalmaztatásának, úgy az áruló 's pártütő halátlanok büntetése órája is és ez óra mentől hamarébb útai fog, töletek fűg, hogy mentől sietőbben üssön.

Vitéz Polgártársaim!

Ti láttátok azon iszonyatosságokat, miket az elámitott 's felbujtogatott oláh és szász népek, kikkel mi örömet megosztottuk birtokainkat, szabadságinkat, ellenünkben elkövettenek; láttátok az orosz zsoldosokat, kiket elleneink reánk hoztanak, de meg nem ijedtetek. Hajtsátok végre a' nagy munkát, ne nyugodjatok addig míg e' hazában egy ellenség él.

De ezt csak úgy éritek el, ha vezértök iránt tisztelettel 's bizodalommal, tiszteitökhez engedelmességgel viseltetek, legyetek egymás iránt testvérileg öszszetartók; elszántan viaskodjatok: úgy mint egy szabad polgárhoz illik.

Gondoljatok őseitekre, kik a' magosból szemlélik vitéz tetteitököt, kik Bocskai, Bethlen, Rákócziak alatt is, megmutatták hazánk ellenségeinek, menynyire sulyt a' magyar 's székely karja; megmutatták akkor mikor a' szabadság csak a' nemesség tulajdona levén, a' hadsereg nagy része csak másokért, csak zsoldért szolgált. És most midőn mint a' haza szabad polgárai szabadságért vitéz nem tudátok őseiteknek méltó unokái lenni? Most midőn a' hazának minden polgára jogokban egyenlő lett, midőn mindenki önmagáért 's szabadságáért 's nemzeti életéért küzd, engednők magunkat rabszolgák 's zsoldosok által eltiportatni, kiirtatni? Nem! Vitézek, polgártársaim, e' nemzet ide fajulni nem fog.

Éljen a' haza! szabadság, egyenlőség 's testvériség! Éljen altábornagy vitéz Bem! éljen a' vitéz hadsereg, ez a' nemzetgyűlés legforróbb, legbuzgóbb ohajtása.

A' küldöttség eképp teljesítvén feladatát, a' koszoruzott altábornagy illy értelemben szólt:

„A' magyar nemzet e' nagy kitüntetését illő hódolattal tisztelem, 's ha szabadsága kivívásában valamit eddig nem is tettem jól: életem fő feladata lesz e' nagy kitüntetését megérdemelni. De én csak úgy viselhetem e' nagy érdemjelt nyugodt kebellem, ha mindazok, kik ennek elnyerésére nekem segédkezet nyujtottak, a' magyar nemzet kitüntetését által jutalmaztatnak. Egy ohajtásomat vigyék meg önök a' magyar nemzet képviselőháza-

nak: bár mit tegyen a' tisztelt ház, csak azt ne, hogy a' szabadságát rabló habsburg-lotharingiai házzal kibéküljön. Én mind addig, míg Magyarhonnak egy ellenségét tudni fogom, a' magyar szabadság kivívására utolsó csepp véremet is fölfaldozni kész vagyok."

E' lelkes szavak rendkívüli hatást keltettek a' jelenlevőkben.

Kemény alezredes kéré az altábornagy urat, hogy az özszes hadseregnek hős vezérek iránti szeretettel párosult határtalan engedelmisségét ez ünnepélyes alkalommal kijelenteni szerencsés lehessen.

Mire azon érzékeny jelenet következék, midőn a' hadügyministeri személyes, a' hazánk szabadságharczában megsebesült jobbot ajkaihoz szoritotta.

Pár órával az ünnepély után barátságos ebéd volt az altábornagy ur szállásán, hol vidám poharak ürítették, az ünnepelt altábornagyért, ügyünk első bajnoka Kossuthért, hadügyministerünkért, a' nemzet képviselőházáért, 's a' magyar szabadság fölvirágzásáért.

H. F.

Vegyes hírek.

— Pest felől Debreczenbe jött utazók különféle örömhírekkel villanyozzák a' kedélyeket. Pest bevételét bizonyosnak állították. E' hír onnan eredt, hogy G ö r g e i az ellenségtől üresen hagyott Pestre egy osztály huszárt küldött bé szélyel nézni. Sőt a' míg sergünk Kerepesen állomásozott, vitézeink bé-bészáguldoztak egy-egy pohár gyomorerősítőre.

— Magának Pestnek bevétele tehát éppen semmi feladat nem lett volna hadsergeinknek. Mert az ellenség egy része Vác felé húzódott, más része pedig, a' nyílt csatákban haszonvehetlen horvátok és a' tüzérség, a' budai várba.

— Igen, de a' fôteendő nem az, hogy Pest egy pár nappal előbb legyen a' miénk, hanem hogy az ellenség ereje megtöressék.

— Az E. L. szerint, Windischgrätz a' mult napokban minden áron cravallt akart Pesten előidézni a' nép között, hogy ürügyet találjon a' várost kirabolgatni. De a' nép özszebeszélte, hogy inkább betekig éléhezik, mintsem idő előtti feladással a' várost Prága, Lemberg 'sat. sorsára juttassa. Ebből azon hír kerekedett, hogy Windischgrätz csakugyan két napig raboltatá Pestet; mi egyéb-iránt osztrák császári katonaságról éppen nem lehetetlen.

— Ugyanazon lapban olvassuk, hogy Komáromot egy ideig ostromolta Welden tábornok; de tapasztalván, hogy mikor legjobban bombáztat a' Dunán keresztül, a' miénk a' várban akkor vi-

gadaak legjobban zeneszónál, az ostromot abba hagyta.

— Vasvári egy szabad csapatral Erdélybe indult, a' lázangó oláhokra hajtóvadászatot tartani.

— Kossuth e' hó 12-én a' táborból visszajött Debreczenbe. Ekkor hozá a' hirt a' váci győzelemről.

— Beszterczén, Husvét szombatján, egy a' kórházban elhalt honvédnek sirkertbe kísértetése alkalmával, a' kísérok az elébb elhunytak sirhalmain egy pár megnyuzott döglött ebet találtak. Ez keserü hatást idézett elő a' kikisérok honvédekben, 's a' mint megtérének, két honvédtiszt rögtön az ezredes parancsnokhoz ment és a' keserü eseményt följelenté. A' derék ezredes e' feljelentés után késedelem nélkül magához hivatá az illető városi előjáróságot és rendelést tön, hogy a' katonaságnak különben is ronda helyen levő temetője nemzeti színekkel festett karfákkal öveztesse körül, 's pedig hová hamarébb. És tudára adá az előjáróságnak, hogy a' hely, a' hová a' honvéd temettetik, szent hely, azért midőn az körül lesz kerítve, fel fogja a' helyet a' honvéd tisztikar jelenlétében szenteltetni; és kijelenté azon reményét, hogy midőn maga személyesen is jelen fog lenni, a' tisztelt tanács sem fog elmaradoi a' felszentelési innepélyről. A' város később illő helyet adott sirkertül, mely bé fog kerített és fölszenteltetni.

(2) Kolozs megyében Fejéden egy rész jószág, mely egy belső telekbel, és külső kaszállókból, jól mivelt 's nagyrészt bévetett szántóföldekből áll, a' gazdasági épületekkel, szerszámokkal, négy béres ökrökkel és más marhákkal együtt, f. évi Szentgyörgy naptól kezdve hat egymásután következő évekre haszonbérbe kiadó. Egyezkedhetni iránta a' tulajdonossal, külső tordautczában a' nagy temetővel szembeni soron levő b. Bánfi L. féle ház felső emeletében.

(3)

3) A' kolozsvári casino vendéglői állomása idei apr: 24-ikétől fogva ürességbe jöven, a' kik ezt elnyerni kívánnak, jelentsék magokat igazgató gr. Bethlen Ádám urnál, hol a' feltételeket is megtudhatják: ezen vendéglői számára adatik két szoba, konyha, kamara, pincze, fűskamara és jég ingyen.

(1) A' nagy-enyedi gyilkolás alkalmával, Zsigmond Elek nevü fiam eltévedett, ki is élet idejére nézve 8. éves, szöke piros, köpczös, széles mejjú, nagy kiderült homloku, nagy kék szemü, korához képest nagyon komor, midőn valakivel beszél merően szembe néz; ki az irt gyermek hollétérol valamit tudna, vagy valahol reá ismerne, sziveskedjék közölni a' „Honvéd“ szerkesztőségével.

(3)

(1) Egy jó fedeles könyü utazó lószekér eladó. Bövebb értesítést vehetni belső magyar utzában a' 442.szám alatt Csizsér Mihálnál.